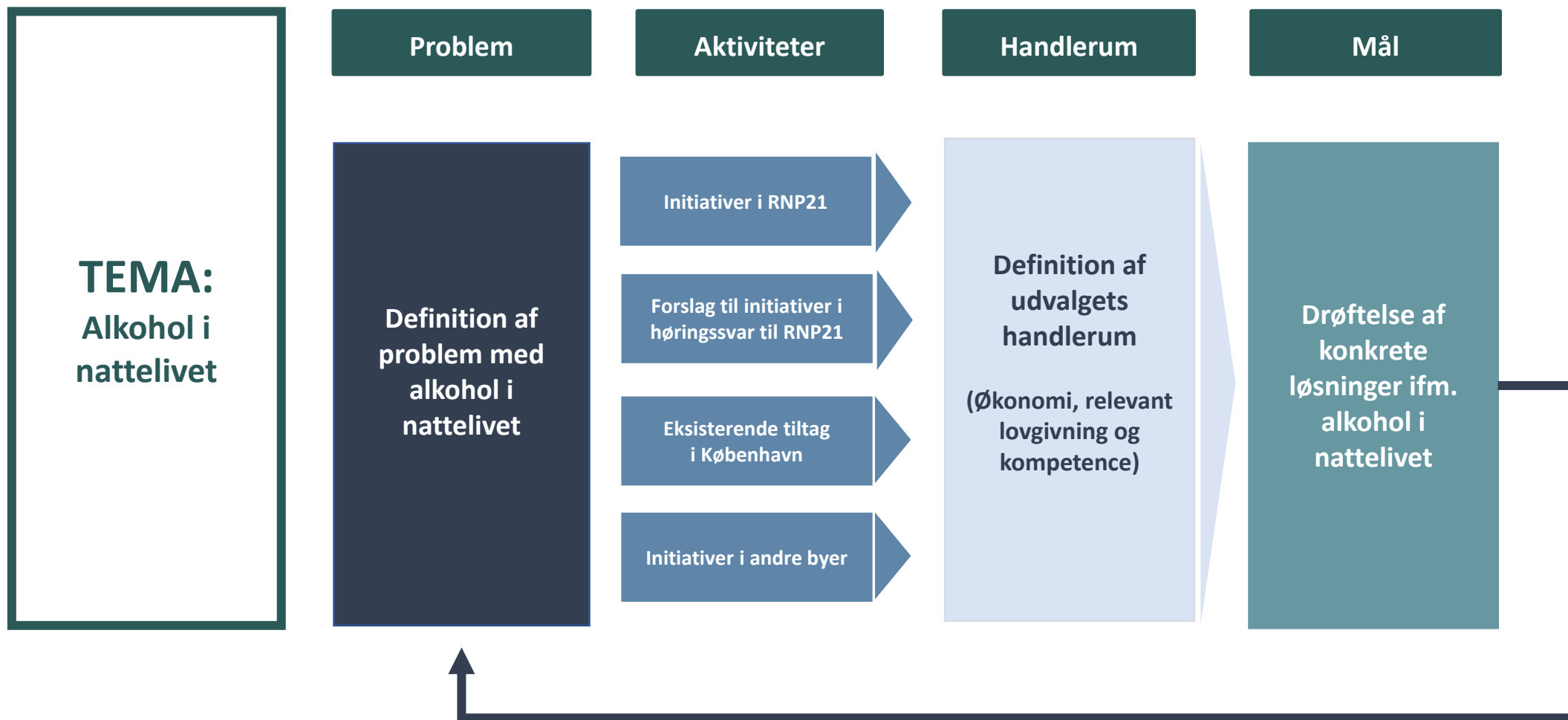

Bilag 3.1 Rammesætning af temadrøftelse

Tema: alkohol i nattelivet

Problem: Alkohol i nattelivet

Problem

Alkohol spiller en central rolle i mange unges deltagelse i nattelivet, og mange oplever et pres til at drikke for at være en del af fællesskabet til en fest eller bytur. Rapporten '[Unge alkoholvaner i Danmark 2023](#)' fra Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden viser, at 59% af de 15-25-årige har oplevet, at deres venner har forsøgt at få dem til at drikke mere, end de havde lyst til, og at 43% mener det kan være svært at være en del af det sociale fællesskab, hvis man ikke drikker alkohol. Samtidig ønsker 87% af de adspurgte 15–25-årige en alkoholkultur, hvor det accepteres ikke at drikke alkohol i forskellige sociale sammenhænge.

Politisk vision

Af Restaurations- og Nattelivsplan 2021 fremgår det, at Københavns Kommune vil arbejde for at *skabe en kulturændring, så nattelivet i mindre grad er båret af druk og i højere grad af kultur og forpligtende fællesskaber (s.7).*

Problemstillinger til drøftelse

- Hvordan kan Nattelivsudvalget understøtte tiltag for udbredelse af tilbud i nattelivet med mindre fokus på alkohol?
- Hvordan kan Nattelivsudvalget understøtte kommunens arbejde for en sundere festkultur blandt unge nattelivsgæster (herunder forebyggende samarbejder med bl.a. uddannelsesinstitutioner samt tiltag for ansvarlig udskænkning i nattelivet)?

Aktiviteter ift. alkohol i nattelivet

Aktiviteter i Københavns Kommune

Tiltag i Restaurations- og Nattelivsplan 2021

- I Restaurations- og Nattelivsplan 2021 fremgår et initiativ (nr.4) om **begrænsning af detailhandlens salg af alkohol**. Der blev ikke afsat økonomi til initiativet ifm. Budget 2022.

Forslag til initiativer i høringssvar til Restaurations- og Nattelivsplan 2021

- I høringssvarene til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 fremgår forslag om **adfærds- og sundhedskampagner, der målrettes unge i og rundt om København** samt **undersøgelse af nattelivets økonomiske omkostninger og sundhedsomkostninger**.

Natteværter (KFF) og Tryghedsvagter (TMF) i nattelivet

- Natteværter og Tryghedsvagter varetager hver weekend en række **omsorgsopgaver i forbindelse med alkoholpåvirkede nattelivsgæster samt unge under 18 år i nattelivet**.

Partnerskab med ungdomsuddannelser (SUF)

- Partnerskabet er et forpligtende samarbejde med 32 københavnske ungdomsuddannelser om at forbedre trivsel og sundhed blandt eleverne og dermed bidrage til at flest muligt gennemfører en ungdomsuddannelse. Tilbyder workshops og værktøjer til uddannelser og forældre om bl.a. festkultur og udvikling af alkohol- og rusmiddelpolitik.

Aktiviteter ift. alkohol i nattelivet

Aktiviteter i Københavns Kommune

Rådgivning og behandling:

- [Center for Rusmiddelbehandling](#) tilbyder **gratis, anonym rådgivning** samt individuel og/eller gruppebaseret ungebehandling af alkohol- og stofproblemer til personer over 18 år. Behandlingen varetages af rusmiddelbehandlere, læger og psykologer og tilbydes på seks forskellige adresser i København.
- [U-turn](#) er Københavns Kommunes **gratis tilbud til unge københavnere under 25 år**, som har problemer med alkohol eller stoffer. U-turn tilbyder åben anonym rådgivning og længerevarende behandlingsforløb.
- [Ro på Rusen](#) tilbyder **anonym rådgivning til unge, der har et problematisk forbrug af rusmidler, herunder alkohol, på udvalgte ungdomsuddannelser** i Københavns Kommune. Ro på Rusens rådgivere tilbyder kurser, oplæg og sparring omkring unge og rusmidler på skoler og uddannelsesinstitutioner.
- [Københavns Kommune](#) tilbyder **et forløb på op til 5 anonyme telefoniske samtaler om alkohol** til personer, der ønsker nye vaner i forbindelse med alkohol. Samtalerne foretages af en professionel rådgiver fra Alkohol & Samfund.

Aktiviteter ift. alkohol i nattelivet

Aktiviteter i andre kommuner - Aalborg

Inspirationskataloget "[Alkoholforebyggende rammer for børn og unge](#)" fra Sundhedsstyrelsen (2023) er udviklet for at støtte kommuner i at skabe alkoholforebyggende rammer i bl.a. nattelivet. Heri fremhæves Aalborg Kommune som case med projektet Tryk Aalborg. Her samarbejder politi, kommune, restauratører, dørmænd, opsøgende gadeplansmedarbejdere og Natteravne for at skabe synlighed og tryghed i nattelivet. Formålet er at give de unge tydelige pejlemærker for, hvor de kan søge hjælp, hvis de føler sig utrygge. Netværket arbejder med samskabelse, hvor aktørerne sammen udvikler løsninger. Konkrete tiltag inkluderer bl.a.:

- Flere gadelamper i mørke gyder for at øge trygheden.
- Informationskampagner om, hvordan unge kan hjælpe hinanden i nattelivet.
- Fokus på at gøre unge opmærksomme på alkoholfrie ungdomsmiljøer.
- Unge under 18 må ikke opholde sig i Jomfru Ane Gade efter kl. 24.00.
- Politiet laver ID-kontrol og overvåger salget af alkohol til mindreårige.
- Der er etableret opsamlingspladser for forældre, så de let kan hente deres børn.
- Frivillige har oprettet et Safe House, hvor unge kan søge hjælp ved fx ubehagelige oplevelser i nattelivet.

Aktiviteter ift. alkohol i nattelivet

Aktiviteter i andre internationale byer

- **Zürich har siden begyndelsen af 2000'erne arbejdet målrettet på at fremme et sundere og mere ansvarligt natteliv, bl.a. gennem etablering af alkoholfri zoner i byens natteliv.** Alkoholfri zoner i nattelivet er et koncept, hvor visse områder i barer, klubber eller restauranter er dedikeret til gæster, der ønsker at undgå alkohol, men stadig vil være en del af det sociale natteliv. Zonerne etableres i samarbejde mellem lokale myndigheder, sundhedsorganisationer og nattelivets aktører (barer, klubber, caféer) med formålet om at reducere de sociale og sundhedsmæssige problemer forbundet med alkoholmisbrug og skabe et mere inkluderende natteliv. Initiativet har modtaget en positiv respons fra byens nattelivsgæster samt været en måde at støtte turismen ved at tilbyde en anderledes og mere inkluderende nattelivsoplevelse.
- **Berlin har siden slutningen af 2000'erne gennemført flere initiativer med alkoholfri dage i nattelivet,** særligt i forbindelse med festivaler og store events. I samarbejde med lokale barer og klubber tilbydes events og aftener i nattelivet uden alkohol. Lokale barer, klubber og restauranter støtter initiativet ved at tilbyde specielle alkoholfri events og fester kun med alkoholfrie drikkevarer.

Aktiviteter ift. alkohol i nattelivet

Aktiviteter i forskningen

Siden 2022 har Statens Institut for Folkesundhed (Syddansk Universitet) årligt afdækket unges alkoholforbrug, oplevelse af tilgængelighed og holdninger til alkohol med rapporten [\\$ALKOHOL](#). Rapporterne udarbejdes på baggrund af en tilbagevendende landsdækkende spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt unge i alderen 15-24 år, med formålet om at følge indvirkningen af regeringens [forebyggelsesplan](#) (2023). I den [seneste rapport](#) fra 2024 ses følgende centrale resultater:

- **Fald i alkoholforbrug blandt unge:** Der ses et statistisk signifikant fald i andelen af 18-24-årige, der drikker alkohol 2-3 gange om ugen, fra 15 % i 2022 til 12 % i 2024.
- **Mindre binge-drinking:** Andelen af unge, der binge-drikker fire eller flere gange om måneden, er faldet blandt 16-17-årige fra 26 % til 23 %, og blandt 18-24-årige fra 26 % til 20 %.
- **Øget ID-kontrol:** Flere unge oplever nu at blive bedt om ID ved køb af alkohol. For 15-årige er andelen steget fra 16 % i 2022 til 27 % i 2024.
- **Lavere oplevet tilgængelighed:** Færre 15-årige vurderer, at det er let at få fat i øl og spiritus – for øl fra 76 % til 68 %, og for spiritus fra 41 % til 34 %.

Udvalgets handlerum: Lovgivning, økonomi og kompetence

Lovgivning

- I Københavns Kommune reguleres alkohol gennem Restaurationsloven, som fastsætter reglerne for salg og servering af alkohol, herunder krav om bevilling og kontrol af aldersgrænser.
- Politiet håndhæver overholdelsen af regler og vilkår for en bevilling, herunder servering til berusede personer og salg til mindreårige.

Økonomi

- I forbindelse med Budget 2022 er der afsat op til **500.000 kr. årligt i 2022-2025** til **undersøgelser** på nattelivsområdet.
- I forbindelse med Budget 2022 er der afsat **1. mio. kr. årligt i 2022-2025** til uddeling af **Nattelivspuljen**.

Kompetence

- Nattelivsudvalget kan **foreslå undersøgelser** med fokus på alkohol i nattelivet.
- Nattelivsudvalget kan **ansøge Nattelivspuljen om støtte** til iværksættelse af et selvstændigt projekt eller til initiativ, f.eks. med fokus på alkoholfrie aktiviteter i det københavnske natteliv eller kampagner.

Udvalgets handlerum: Politiske beslutninger

Nye politiske tiltag

- Den 1. april 2025 træder [nye regler i kraft for salg af alkohol til unge 16-17-årige](#), som en del af regeringens [forebyggelsesplan](#) fra 2023. Her indføres en alkoholgrænse på seks procent (som indebærer fx shots), og det bliver samtidig forbudt at sælge alkohol til unge under 18 år efter kl. 22 i nattelivszoner. De nye regler har til formål at begrænse unges adgang til alkohol, og bidrage til at fremme en ungdomskultur, der i mindre grad er præget af at stort alkoholforbrug.
- I perioden 2025-2028 udmønter regeringen i alt 8 mio. kr. til understøttelse af initiativer, som fremmer inkluderende fællesskaber for unge, hvor alkohol ikke er i fokus.